

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE) Optional Papers

विषयसम्बद्ध-वैकल्पिकपत्राणि

वैकल्पिकपत्रसमूहः - अस्मात् पत्रद्वयं छात्रैः चेतव्यम्

पत्रसंख्या (Paper No.) पाठ्यविषयः (Cours)

MSA-E461 लघुशोध-प्रबन्धः:(Dissertation) 70 लघुशोध-प्रबन्ध-मूल्याङ्कनस्य

30 विभागीयप्राध्यापकैः मौखिकीपरीक्षायाः

MSA-E411 उपजीव्यकाव्यानि बृहत्संहिता च
Upajivyakavyani Brihatsanhita cha

पूर्णाङ्कः -100

सत्रान्तपरीक्षा -70, आन्तरिकपरीक्षा-
30

समयः - 03 होराः (Time : 3
Hours)

प्रस्तावितः पाठ्यक्रमः (Prescribed Course)

सकल-अर्जिताधिभारः:06
(TotalCredit - 06)

खण्डः -1 वाल्मीकिरामायणम्

खण्डः -2 महाभारतम्

खण्डः -3 पुराणसाहित्यस्य सामान्यःपरिचयः

पाठ्यक्रमस्योद्देश्यम् - अस्य पत्रस्योद्देश्यं छात्राणां शोधप्रवृत्तेरभिरुचेश्च सम्बर्धनं छात्राणां संस्कृतलेखप्रावीण्यप्रवर्धनम् वर्तते । छात्राः विस्तृतसंस्कृतवाङ्मयस्य विविधविषयानधीत्य किमपि नवीनतथ्याविष्कुर्युः येन समाजस्य विविधक्षेत्रेषु उन्नतिर्भवेत् ।

पाठ्यक्रम-अध्ययनपरिणामाः:(Course Outcomes)-

- छात्राणां शोधप्रवृत्तेरभिरुचेश्च वृद्धिर्भविष्यति ।
- छात्राणां शोधकार्याभिज्ञिता वर्धिष्यते छात्राः संस्कृतवाङ्मयात् नवीनतथ्यानि अविष्करिष्यन्ति ।

खण्डानुरूपविभाजनम्(Unit-Wise Division)

खण्डः (Section) -1 वाल्मीकिरामायणम्

घटकः (Unit) -1 वाल्मीकिरामायणेवर्णितं समाजस्वरूपम्

घटकः (Unit) -2 वाल्मीकिरामायणस्य उपजीव्यतासाहित्यिकं महत्त्वम् च

खण्डः (Section) -2 महाभारतम्

घटकः (Unit) -1 महाभारतस्यविविधसंस्करणानि उपजीव्यता च

घटकः (Unit) -2-महाभारते धर्मः, दर्शनम्, समाजस्वरूपम् च

खण्डः (Section) -3 पुराणम्

घटकः (Unit) -1 पुराणसाहित्यस्य सामान्यःपरिचयः

घटकः (Unit) -2 अग्नि - विष्णु - भागवतपुराणानां परिचयात्मकमध्ययनम्

घटकः (Unit) -3 ब्रह्म - पद्म - नारदपुराणानां परिचयात्मकमध्ययनम्

संस्तुतग्रन्थाः-

1.रामायण, गीताप्रेस गोरखपुर।

2. महाभारतम्- गीताप्रेस गोरखपुर
3. पुराण- गीताप्रेस गोरखपुर।
4. पुराणविमर्श- पं०बलदेवोपाध्यायः
5. संस्कृतसाहित्येतिहासविमर्शः- पं०द्विजेन्द्रनाथशास्त्री
6. संस्कृतसाहित्य का इतिहास- पं०बलदेव उपाध्यायः
7. बृहत्संहिता (वराहमिहिरः)